

OTWARCIE WYSTAWY PT. "PAŃSTWOWY KORPUS BEZPIECZEŃSTWA - POLICJA POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO W DOKUMENTACH" NA WAWELU

15 września 2020r. o godzinie 13, na Wzgórzu Wawelskim przy Baszcie Sandomierskiej Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie otworzył wystawę, przygotowaną przez Biuro Edukacji Historycznej - Muzeum Policji Komendy Głównej Policji, we współpracy z Urzędem ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Archiwum Akt Nowych, pt. „Państwowy Korpus Bezpieczeństwa - Policja Polskiego Państwa Podziemnego w dokumentach”. Inauguracja ekspozycji odbyła się 3 sierpnia br. na placu przed pałacem Staszica w Warszawie.

Celem wystawy poświęconej Państwowemu Korpusowi Bezpieczeństwa, polskiej konspiracyjnej formacji policyjnej Delegatury Rządu na Kraj działającej w latach 1940–1944 jest przypomnienie nieznannej historii instytucji, która odegrała ważną rolę w tragicznych latach niemieckiej okupacji. Wielu spośród funkcjonariuszy Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa pełniło również służbę w Policji Polskiej Generalnego Gubernatorstwa, za co zarówno w czasie okupacji, jak i w okresie powojennym było szykanowanych i represjonowanych, a względem nich formułowano nawet zarzut kolaboracji z okupantem. Ideą wystawy jest ukazanie rzeczywistego obrazu służby funkcjonariuszy Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa, w tym i tych służących przymusowo w Policji Polskiej Generalnego Gubernatorstwa, którzy z narażeniem życia prowadzili szereg działań infiltrujących niemiecki aparat bezpieczeństwa na okupowanych ziemiach polskich. Ekspozycja ukazuje zaangażowanie funkcjonariuszy PKB w bezpośrednią i pośrednią walkę z okupantem, w tym przedstawia wyjątkową rolę tej formacji w obszarze zdobywania i gromadzenia cennych informacji niezbędnych do rozpracowywania wroga, oceny jego morale czy przeciwdziałania jego polityce eksterminacyjnej, czyli ostrzegania i ukrywania osób zagrożonych aresztowaniem, wysyłka na przymusowe roboty do III Rzeszy, i etc. Ekspozycja przedstawia więc codzienną, konspiracyjną policyjną służbę w warunkach okupacji, w której normą były działania skierowane zarówno na zwalczanie przestępstw pospolitych, eliminowanie patologii społecznych prowadzących do narastania najcięższych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, jak i walkę z okupantem czy jego siatką wywiadowczą i kontrwywiadowczą. Musimy pamiętać, że jednym z fundamentalnych zadań Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa było utrzymanie nie tylko porządku społecznego w warunkach wojny, kiedy najłatwiej o rozprężenie moralne, ale także ujawnianie i eliminacja przejawów patologii prowadzących do rozkładu społeczeństwa a wynikających z niskich, prymitywnych ludzkich zachowań.

Uroczystość otwarcia wystawy rozpoczął Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie, insp. Roman Kuster witając przybyłych gości, wśród których znaleźli się: Wojewoda Małopolski Łukasz Kmita, nadkom. Krzysztof Musielak - Dyrektor Biura Edukacji

Historycznej Muzeum Policji KGP, ks. prałat Zdzisław Sochacki – Proboszcz Parafii Archikatedralnej na Wawelu, Sławomir Majoch – z-ca Dyrektor ds. muzealnych Zamku Królewskiego na Wawelu, Grażyna Tęczar – Przewodnicząca Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939, ppłk Straży Granicznej Winicjusz Tęczar – Rodzina Policyjna 1939 r., dr. hab. Filip Musiał – Dyrektor Oddziału IPN w Krakowie, Barbara Nowak – Małopolski Kurator Oświaty, Monika Kolasa – Dyrektor Biura Wojewody MUW, Krzysztof Durek – Doradca Wojewody, Marcin Tatar – Pełnomocnik ds. Integracji Środowisk Kombatanckich i Osób Represjonowanych, Michał Chlipała – Wiceprezes Zarządu Fundacji Pamięci Policji Państwowej II RP, Krzysztof Strelau – Szef Ochrony Straży Zamkowej na Wawelu, Małgorzata Kozak Zasadni – Dyrektor XVI LO w Krakowie wraz z uczniami klasy mundurowej tego liceum, a także Zarząd Wojewódzki NSZZP woj. małopolskiego, reprezentowany przez st. asp. Pawła Teklińskiego – Cichego oraz przedstawiciele związków zawodowych pracowników Policji.

W swoim przemówieniu insp. Roman Kuster zaznaczył, że mówiąc o współczesnej Policji, nie można zapomnieć o historii naszej formacji. „Nawiązujemy do Policji okresu międzywojennego, bo to duma, honor i etos policjantów, który wtenczas był pielęgnowany”. Komendant zaznaczył, że ówczesni policjanci niejednokrotnie wierność zasadom przypłacili swoim życiem.

Następnie głos zabrał nadkom. Krzysztof Musielak, Dyrektor Biura Edukacji Historycznej Muzeum Policji KGP, który stwierdził, że Kraków jest właściwym miejscem do zaprezentowania wystawy poświęconej Policji Polskiego Państwa Podziemnego.

Podczas swojego wystąpienia przybliżył zgromadzonym sylwetkę płk. Mariana Kozińskiego – twórcy Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa oraz Franciszka Banasia – przedwojennego policjanta, a także funkcjonariusza Policji Polskiej Generalnego Gubernatorstwa, „który za cenę własnego życia niósł ratunek i pomoc naszym braciom z getta krakowskiego”.

Jednak jak zaznaczył „Jeżeli mamy iść naprzód, to nasza determinacja, siła walki, powinna być głębsza niż strach i lęk, który w nas tkwi”. Dyrektor dodał, że ta wystawa stanowi skromny hołd i wdzięczność dla policjantów, którzy stoczyli heroiczną walkę o wolną Polskę.

W dalszej części uroczystości wystąpił Wojewoda Małopolski, Łukasz Kmita, który w swoim przemówieniu podkreślił, że „dzisiaj patrząc na historię, potrzeba jest budowania etosu Polskiej Policji. Policji, która pamięta swoją historię i pamięta o ofiarach, które musiała ponieść w trudnym okresie powojennym”. Słowa uznania skierował do osób, dzięki którym ta wystawa powstała i jest dziś prezentowana szerokiej publiczności na Wzgórzu Wawelskim. Na koniec Wojewoda zaapelował: „budujmy etos i budujmy wartość urzędników, budujmy etos policjantów”.

Na zakończenie uroczystości głos zabrał Michał Chlipała – Wiceprezes Zarządu Fundacji Pamięci Policji Państwowej II RP oraz Anna Sikora – córka policjanta PPGG-Franciszka Banasia.

Następnie zgromadzeni rozpoczęli zwiedzanie ekspozycji, a Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie insp. Roman Kuster wraz z delegacją udali się do miejsc upamiętniających poległych policjantów. Wieńce zostały złożone przed Krzyżem Martyrologicznym i Obeliskiem znajdującymi się na terenie Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, a także przed tablicą patrona Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, podinspektora Ludwika Drożańskiego.

Kwiaty złożono również na Krzemionkach, gdzie znajduje się Obelisk upamiętniający egzekucję 40 „granatowych policjantów” – żołnierzy AK rozstrzelanych przez Niemców na przełomie lat 1943-44.

Wystawę pt. „Państwowy Korpus Bezpieczeństwa – Policja Polskiego Państwa Podziemnego w dokumentach” będzie można oglądać na Wawelu do połowy października 2020r.

